

Glava AS Produksjon Stjørdal
Postboks 2006
1801 Askim

Oslo, 29. mars 2023

Deres ref.:
Jan Dag Aaen

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2022/2433
2023.0117.miljodir

Saksbehandler:
Annicken Hoel

Rapport etter tilsyn 8. mars - 9. mars 2023 ved Glava Stjørdal

Denne rapporten omhandler forhold som ble avdekket under tilsyn hos Glava AS Produksjon Stjørdal (virksomhetsnummer: 973122215) – heretter kalt Glava Stjørdal.

Rapporten består av fire deler:

- Del 1: Resultatet av tilsynet, og hva dere må gjøre
- Del 2: Miljødirektoratets vurdering og begrunnelse
- Del 3: Informasjon om tilsynet
- Del 4: Annen informasjon

Del 1: Resultatet av tilsynet, og hva dere må gjøre

Denne delen gir en oversikt over resultatet av tilsynet og hva dere må gjøre til gitte frister. Nærmere beskrivelse er gitt i [del 2](#).

Miljødirektoratet avdekket avvik som dere må rette snarest

Miljødirektoratet avdekket følgende avvik under tilsynet:

- Avvik 1: Virksomheten har i flere år rapportert feil årlige utslipp av NOx
- Avvik 2: Virksomheten kan ikke dokumentere vedlikehold av slanger og tilhørende utstyr tilknyttet propantanken i EPS-anlegget

Avvik er manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Glava Stjørdal må snarest rette opp avvik. Dere må sende Miljødirektoratet en skriftlig tilbakemelding som viser hvordan avvik er rettet innen 1. juni 2023.

Miljødirektoratet påpeker anmerkninger

Vi har følgende anmerkninger:

- Anmerkning 1: Miljørisikoen kan med fordel inkludere hendelser knyttet til klimaendringer og ekstremvær
- Anmerkning 2: Virksomheten kan med fordel forbedre kvalitetssikringen av rapportert utslipp av støv

Anmerkning er et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke er manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Dere må betale gebyr

Glava Stjørdal må betale et gebyr på 37 400 kr for tilsynet.

Vi ber om tilbakemelding fra dere på epost innen 1. juni 2023

Vi ber om at dere sender all skriftlig tilbakemelding til post@miljodir.no ved Annicken Hoel. Merk svaret med saksnummer 2022/2433 og tilsynsnummer 2023.0117.miljodir.

Del 2: Miljødirektoratets vurdering og begrunnelse

Avvik 1: Virksomheten har i flere år rapportert feil årlige utslipp av NOx

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven vilkår om utslippskontroll og rapportering til Miljødirektoratet
- veileder til egenkontrollrapportering – 2018, Årlig rapportering til forurensningsmyndighetene kapittel 2.4.3 Tabell 4.3: Årlig utslipp til luft

Beskrivelse av krav

Målinger skal utføres slik at de er representative for virksomhetens faktiske utslipp og skal blant annet omfatte komponenter som er omfattet av rapporteringsplikten i henhold til Miljødirektoratets veileder for til bedriftenes egenrapportering. Årlige utslipp av NOx er omfattet av rapporteringsplikten.

Bedriften skal innen 1. mars hvert år rapportere utslippsdata fra foregående år. Rapporteringen skal skje i henhold til Miljødirektoratets veileder for til bedriftenes egenrapportering.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Glava Stjørdal forbrenner propan i glassfiberproduksjonen – i fire brennere i spinneprosessen og i fem brennere i herdeprosessen. Videre brukes en mindre mengde propan i kjelen knyttet til EPS-anlegget. Forbruket av propan har de siste årene variert mellom i underkant av 1 300 tonn og 1 700 tonn per år.

Virksomheten har rapportert årlige utslipp av NO_x mellom 72 og 90 kg i årene 2017-2019. I 2020 og 2021 har virksomheten rapportert 0 kg, og i 2022 har virksomheten rapportert NO_x-utslipp på 3,87 tonn.

I alle årene har det vært et propanforbruk mellom 1 250 tonn og 1 665 tonn, og fram til og med 2019 var det også et lite forbruk av fyringsolje.

De svært lave årlige NO_x-utslippene i årene 2017-2019 framstår lite trolige gitt forbruket av propan og fyringsolje. Å rapportere null utslipp i 2020 og 2021 er opplagt feil. Årlig utslipp av NO_x i 2022 på 3,87 tonn framstår imidlertid mer sannsynlig.

Under tilsynet kunne ikke virksomheten redegjøre hvordan de kommer fram til rapporterte årlige utslipp utover at årlig forbruk av propan inngår i beregningen. I virksomhetens måleprogram er heller ikke dette forholdet omtalt.

Avvik 2: Virksomheten kan ikke dokumentere vedlikehold av slanger og tilhørende utstyr tilknyttet propantanken i EPS-anlegget

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven plikt til dokumentert forebyggende vedlikehold for utslippsrelatert utstyr i punkt 2.4
- storulykkeforskriften §4 vedlegg III punkt 3

Beskrivelse av krav

Bedriften skal sørge for forebyggende vedlikehold av utstyr som kan ha utslippsmessig betydning. System/rutiner for vedlikehold av slikt utstyr skal være dokumentert, jf. internkontrollforskriften § 5 punkt 7.

Storulykkeforskriften har krav til sikker drift mht. tilstandskontroll og vedlikehold, overvåking og kontroll av driften, for å unngå systemsvikt.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

EPS-anlegget er fra 2001. Til oppvarming av prosessen, benytter Glava Stjørdal kjel som fyres med propan. I tilknytning til anlegget er en propantank på 12 m³ som gassleverandør eier og driver. Fra gasstanken går det fleksibel slange med flytende propan til fordampner, og fra fordampneren er det slanger med propangass til gasskjelen.

Det gjennomføres årlig kontroll av kjelen av eksternt firma og fem-årig 3. partskontroll av akkreditert firma. Virksomheten opplyste at under den årlige kontrollen kontrolleres alle ventiler og flenser fra og med tanken til og med kjel-utstyret. Slangene skiftes ut basert på slangeleverandørs anbefalte frekvens, og virksomheten mottar beskjed fra leverandør når det er behov for utskifting.

Under tilsynet gikk vi gjennom rapporten etter årlig kontroll i 2020 og 2022, samt 3. partskontrollen i 2021. Det kommer ikke klart fram i rapporten at kontrollen også omfatter rør fra tank, eller rør fra fordamper, ventiler mm fram til kjelen. Videre kunne ikke Glava Stjørdal redegjøre for etter hvilken frekvens slangene skal skiftes, og Glava har hittil ikke mottatt beskjed fra leverandør om utskifting.

Under tilsynet kunne ikke virksomheten vise hvor grensen i propaninfrastrukturen går mellom gassleverandørs- og Glava Stjørdals vedlikeholdsansvar. Virksomheten opplyste at tidligere var det en oppfatning at gassleverandørs ansvar strakk seg til og med fordamperen. For noen år siden skiftet imidlertid Glava Stjørdal ut den gamle fordamperen med en ny. Og som nevnt over er det uklart hvilken vedlikeholdskontroll som utføres i propaninfrastrukturen fram til kjelen.

Anmerkning 1: Miljørisikoanalysen kan med fordel inkludere hendelser knyttet til klimaendringer og ekstremvær

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Glava Stjørdal har utført miljørisikoanalyser som jevnlig oppdateres, siste versjon er fra 2021. Denne analysen omfatter ikke hendelser knyttet endret klima og ekstremvær.

Eier av Glava Stjørdal, Saint-Gobain, har gjennomført en analyse av aktuelle konsekvenser ved jordskjelv, storm og flom med hensyn til produksjonen og drift av Glava Stjørdal. Under tilsynet så vi på denne analysen, og miljøkonsekvenser ved hendelsene syntes imidlertid ikke å være inkludert.

Virksomheten kan med fordel inkludere hendelser knyttet til klimaendringer og ekstremvær i sin miljørisikoanalyse for å sikre at mulige miljøeffekter og avbøtende tiltak kan planlegges for.

Ved en slik gjennomgang er det vesentlig å benytte siste oppdaterte kunnskap og kartmaterieill for temaene flom, skred, havnivå mm. Informasjon om klimaendringer finnes på nettstedene til NVE, Statens Kartverket, Meteorologisk institutt og Miljødirektoratet.

Anmerkning 2: Virksomheten kan med fordel forbedre kvalitetssikringen av rapportert utslipp av støv

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Tillatelsen sier at virksomheten skal rapportere utslipp som gjenspeiler de faktiske utslippene virksomheten har. I tillegg til rapportering i henhold til utslippsgrenser i tillatelsen, skal virksomheten rapportere alle utslipp fra virksomheten i henhold til rapporteringsveilederen utgitt av Miljødirektoratet i 2018.

Glava Stjørdal har utslippsgrenser til støv uttrykt i mg/Nm³ og kg/time. Virksomheten gjennomfører om lag seks målekampanjer i året, der det tas 3-6 parallelle prøver som gir ett måleresultat. Det aritmetiske snittet av måleresultatene fra hver kampanje brukes i beregning av årlig utslipp av støv.

Under tilsynet så vi på analyseresultatene for 2020, 2021 og 2022. I både 2020 og 2021 varierte resultatene betydelig, mellom i underkant av 10 mg/Nm³ og rundt 28 mg/Nm³. Virksomheten antok variasjonen skyldes produksjonsvolumet i anlegget, dvs. antall spinnere som var i bruk. Det er fire spinnere i virksomheten, og produksjonen kan variere mellom at to, tre eller alle fire brukes. Glava Stjørdal legger til grunn at gjennomsnittet fra de seks målekampanjene gir en representativ årsverdi fordi kampanjene er fordelt utover året.

Virksomheten kan med fordel undersøke om det er mulig å etablere en sammenheng mellom produksjonsvolum og støvutslipp. Dersom produksjonsvolumet er vesentlig for støvkonsentrasjonen, kan Glava med fordel inkludere dette forholdet i vurdering av om det beregnede årlige støvutslippet representerer de faktiske utslippene.

Vedtak om gebyr

Miljødirektoratet vedtar at Glava Stjørdal må betale et gebyr på 37 400 kr for tilsynet. Dette tilsvarer sats 1 for tilsyn av inntil en dags varighet og er gitt på bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk. Vedtaket er gitt med hjemmel i forurensningsforskriften § 39-7.

Dere vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen.

Miljødirektoratet er pålagt å ta gebyr for tilsyn på forurensningsområdet. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Vi viser til varsel om gebyr 17. februar 2023 og til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Dere har rett til å klage

Vedtaket om gebyr kan påklages, jf. § 28 i forvaltningsloven. Eventuell klage bør være skriftlig begrunnet og sendes til Miljødirektoratet innen tre uker fra dette brevet ble mottatt. En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsatt ovenfor må betales inn. Dersom vi tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

Del 3: Informasjon om tilsynet

Gjennomføring av tilsynet

Tilsynet er gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven, produktkontrollloven og storulykeforskriften overholdes. Vår hjemmel til å føre tilsyn er forurensningsloven § 48, produktkontrollloven § 8 og storulykeforskriften § 4. Rapporten gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av Glava Stjørdal sitt miljøarbeid eller miljøstatus.

Tilsynet er en del av Miljødirektoratets risikobaserte tilsyn.

Fra Miljødirektoratet deltok

- Annicken Hoel
- Trygve Helgerud

Kontaktperson hos Glava Stjørdal

- Jan Dag Aaen

Anlegg kontrollert

Følgende anlegg tilhørende Glava AS Produksjon ble kontrollert under tilsynet:

- Glava Stjørdal, Stjørdal

Tema kontrollert

Følgende tema ble kontrollert knyttet til Forurensende aktivitet:

- Internkontroll
- Vedlikehold
- Produsentansvar avfall
- Måleprogram
- Utslipp til luft
- Klimatilpasning

Følgende tema ble kontrollert knyttet til Storulykke:

- Vedlikehold av utstyr

Følgende tema ble kontrollert knyttet til Fluorholdige klimagasser:

- Vedlikehold på anlegg

Regelverk

Tilsynet omfattet følgende regelverk:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter

- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Forskrift om tiltak for å forebygge og begrense konsekvensene av storulykker i virksomheter der farlige kjemikalier forekommer (storulykkeforskriften)
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven datert 18.06.2015

Fremlagt dokumentasjon

Fremlagt dokumentasjon som ble benyttet for å verifisere faktiske forhold under tilsynet:

- Rapporter etter kontroll av propananlegget ved glassfiberproduksjonen og EPS-anlegget
- Måleprogram og kvalitetssikring av utslipp til luft og støy for Askim og Stjørdal
- Miljørisikoanalyse og analyse knyttet til naturhendelser

Del 4: Annen informasjon

Andre forhold

Propananlegget i glassfiberproduksjonen

Propananlegget omfatter tank på 115 m³, distribusjonsanlegg til fire brennere i spinnerprosessen og fem brennere i herdeovnen. Det går et langt gassrør, uten skjøter, langs gesimsen på bygget fra tanken til brukere.

Glava Stjørdal har ansvaret for alt vedlikehold i propananlegget. Det gjennomføres ekstern kontroll hver 6. uke – inkludert jevnlig visuell kontroll av røret. I tillegg er det årskontroll ved revisjonsstans hver sommer, og 3. partskontroll av akkreditert firma hvert femte år. Det er 10 års utskiftingsfrekvens for sikkerhetsventiler i propananlegget.

Propananlegg i EPS

I rapport etter 3. parts kontroll 11. juni 2021, er det anmerket at forhold knyttet til gasskjelen ikke er i henhold til DSBs forskrift om bruk av farlig stoff. Dette gjelder krav til kjelrom og sikkerhetsfunksjoner som automatisk stengeventil og/eller automatisk gassdetektoranlegget tilkoplest stengeventil.

Vedlikeholdskontroll av f-gassanlegg og rapportering av farlig avfall

Under tilsynet gikk vi gjennom avvik fra forrige tilsyn fra Miljødirektoratet i 2020 – avvik 1 om vedlikeholdskontroll i f-gassanlegg, og avvik 2 om rapportering av farlig avfall.

Glava Stjørdal har endret frekvens for vedlikeholdskontroll basert på kjøleanleggenes GWP-verdi, og det er opprettet logg over hvert f-gass anleggs historikk.

Glava Stjørdal har gitt fullmakt til å deklare farlig avfall til lovlig godkjent mottaker for det vanlige farlige avfallet som generes i virksomheten. I 2022 ble imidlertid smeltovnen skiftet ut, og virksomheten deklarerer selv generert farlig avfall fra dette arbeidet, og sendte avfallet til godkjent mottaker. Utskifting av smelteovn skjer gjerne hvert 13. år.

Dere har anledning til å kommentere på rapporten

Dere har anledning til å kommentere på faktiske feil i denne rapporten. Eventuelle kommentarer må sendes Miljødirektoratet innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Rapporten vil være offentlig tilgjengelig

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via Miljødirektoratets postjournal på miljodirektoratet.no, i tråd med offentlighetsloven.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Einar Knutsen
seksjonsleder

Annicken Hoel
tilsynsleder

Kopi til:

Stjørdal kommune

Statsforvalteren i Trøndelag